

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.464/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Lomnici Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd

Az alperes:

Fővárosi Ítéltábla

Az alperes képviselője:

Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya, ügyintéző: dr. Sári Péterné

A per tárgya:

kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.081/2015/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 66.P.25.220/2014/5-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes által indított perben az 500.000.000 forintban meghatározott pertárgyértékre tekintettel a Fővárosi Törvényszék a 27.P.26.844/2010/18. számú végzésével tájékoztatta a felperest jogi

képviselője útján arról, hogy a kiemelt jelentőségű ügyekre vonatkozó különleges szabályok szerint kell az eljárást lefolytatni és a per soronkívüliséget élvez. A perben a másodfokon meghozott ítéletet a Fővárosi Ítéltábla az irányadó szabályokkal szemben 15 napon túl, a 16. napon küldte vissza az elsőfokú bíróságnak. A másodfokú határozatot a felperes új képviselője 2013. július 30-án vette át és 2013. szeptember 21-én terjesztette elő a felülvizsgálati kérelmet. A Kúria a Pfv.I.21.626/2013/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasította megállapítva, hogy azt a felperes a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőn túl terjesztette elő, mivel a per soron kívüli jellegére tekintettel a Pp. 104/A. §-a nem irányadó.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperes keresetében 1.000.000 forint vagyoni kárának megtérítésére kérte az alperest kötelezni. Kereseti előadása szerint arra tekintettel, hogy a másodfokú bíróság a határozatának az elsőfokú bíróság részére történő visszaküldésével egy napot késett, okkal hihette, hogy az eljárás elvesztette a soron kívüli státuszát és nem vonatkoznak rá a különleges eljárási szabályok. Ettől függetlenül a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban is figyelmeztetni kellett volna a feleket arra, hogy az eljárás nem tartozik a Pp. 104/A. §-ának hatálya alá.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva a kárigény jogalapját és összecszerűségét.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a másodfokú határozat a felperes jogi képviselője részére szabályszerűen kézbesítésre került, és ettől az időponttól nyílt meg a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére a különleges szabályok szerint nyitva álló 30 nap határidő. A törvényes határidő a felperes számára tehát nem rövidült meg. A Pp. 386/B. §-a alapján az elsőfokú bíróság által elrendelt soronkívüliség a per minden szakaszára kiterjed, a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás nem jelent külön eljárást. Azzal, hogy az alperes a Pp. 386/G. §-ában előírt 15 napos határidőt egy nappal túllépte, az eljárás nem vesztette el a kiemelt jelentőségű ügy jellegét, a felperesnek a Pp. 386/I. §-ában meghatározott 30 nap határidő állt rendelkezésre a rendkívüli perorvoslatra, amelyet elmulasztott.
- [5] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével és annak jogi indokaival egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra a következőket emelte ki.

- [6] A Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdései alapján előterjesztett keresetben a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes mulasztásából, mely szerint a 16. napon küldte meg az iratokat az elsőfokú bíróságnak, 1.000.000 forint kára merült fel. A felperes azonban sem a kár felmerülését, sem az alperes magatartásával való okozati összefüggését és annak összegét a perben nem bizonyította.
- [7] A Pp. 386. § g) pontjában a bíróság számára előírt határidő elmulasztásához a törvény jogkövetkezményt nem fűz. A felperes a kára bekövetkezését valójában abban látta, hogy a soronkívüliségre vonatkozó tájékoztatás hiánya miatt mulasztotta el a felülvizsgálat 30 napos határidejét. Az elsőfokú bíróság az alapeljárásban a tájékoztatást megadta, az ismételt tájékoztatás kötelezettségét pedig a Pp. nem írja elő. Az eljárás nem vesztette el a soron kívüli jellegét a kereset leszállítására figyelemmel sem.
- [8] A felülvizsgálatra nyitva álló 30 nap határidőt a felperes önhibájából mulasztotta el. A jogi képviselővel eljáró feleket az eljárási jogaikról nem kell külön tájékoztatnia a bíróságnak. Jogi képviselőváltás esetén az új jogi képviselőnek az ügyféltől, illetve a korábbi jogi képviselőtől kell tájékozódnia az ügy addigi menetéről.
- [9] A felperes téves értelmezésével szemben, a Pp. 104/A. § (1) és (2) bekezdéseinek rendelkezéséből következően a soron kívüli ügyekben a határidőbe a törvénykezési szünet is beleszámít. A felperes részére a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló 30 nap határidő nem rövidült tehát azzal, hogy a törvénykezési szünetben vette át a jogi képviselője a másodfokú határozatot.
- [10] Tévesen értelmezi a felperes a fegyveregyenlőség Pp. 1. §-ában és az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében írt elvét. A fegyveregyenlőség elve kizárólag a felek egymás közötti viszonyában értelmezhető. A jelen kártérítési per alapjául szolgáló eljárásban a felperes és a Fővárosi Ítéltábla nem mellérendelt felek voltak.
- [11] A perben a felperes kárának mibenlétét nem határozta meg, felmerülését nem bizonyította, csupán utalt arra, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadása esetén - a leszállított keresetében megjelölt - 300.000 forint tekintetében pernyertes lehetett volna. Ezt bizonyossággal állítani nem lehet és ebből nem következik az 1.000.000 forint vagyoni kár felmerülése sem. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítését az ítélkezési gyakorlat szerint akkor is el kell utasítani, ha a kár nem áll okozati összefüggésben az állított jogellenes magatartással. A perbeli esetben nem mutatható ki, hogy a felperest az alperes magatartásával okozati összefüggésben kár érte. A felperes ugyanis nem abból eredően szenvedett kárt, hogy a felülvizsgálat általános szabályai szerinti határidő az adott perben rövidebb volt, hanem abból, hogy nem vette figyelembe a már korábban kiadott tájékoztatást.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetnek való helytadás, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében.
- [13] Felülvizsgálati álláspontja szerint az alapügyben eljáró bíróságok a határidők tekintetében nem tartották be a soron kívüli eljárás szabályait. E mulasztások különösen arra tekintettel rendkívül súlyosak, hogy a másodfokú bíróság által meghozott ítélet kihirdetése kevesebb, mint 30 nappal előzte meg a törvénykezési szünet kezdő időpontját, így a felperes a felülvizsgálati kérelmének - a törvénykezési szünet időtartamára tekintettel történt - benyújtásával akkor is elmulasztotta volna a határidőt, ha az eljáró bíróságok tájékoztatása alapján tudomást szerzett volna arról, hogy a felülvizsgálati kérelem benyújtására csak 30 nap áll rendelkezésre.
- [14] A bírói gyakorlat szerint, ha a fél nem kapott külön figyelmeztetést arra vonatkozóan, hogy perében a Pp. 104/A. § (1) bekezdésének rendelkezése nem érvényesül, jogorvoslati kérelme nem utasítható el hivatalból amiatt, mert kérelmének benyújtásakor a törvénykezési szünet időtartamát figyelmen kívül hagyta. A jelen ügyben a felperes nem kapott a Pp. 104/A. § (4) bekezdésének megfelelő külön figyelmeztetést az alperestől, így a felülvizsgálati kérelme nem lett volna elkésetten benyújtottnak tekinthető. A BH 2012.203. számon közzétett jogeset pedig a jelen perben azért nem irányadó, mert abban az ügyben az eljáró bíróságok nem követtek el a jelen ügyben felmerülőhöz hasonló adminisztratív hibát, jogsértést, így alappal várhatták el a felektől a határidők pontos betartását.
- [15] A felperes méltánytalannak és igazságtalannak tartotta az eljáró bíróságok részéről adminisztrációs hibának minősíteni a késedelmes intézkedést, szemben azzal, hogy az adminisztratív hiányosságból fakadó késedelem a fél részéről még méltányos elbírálás mellett sem alkalmas a vétlen mulasztás megállapítására. Az ilyen eljárás - érvelése szerint - sérti a fegyverek egyenlőségének elvét, amely az eljáró bíróságok téves értelmezésével szemben az alperes bíróság és a felperes mulasztásának eltérő következményeiben nyilvánul meg. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat megsértve kizárólag olyan körülményeket emelt ki, amelyek „az alperesnek kedvező jelenlegi állapot fenntartását indokolják”, az alperes mulasztásait ugyanakkor irrelevánsnak tartja.
- [16] A felperes kérte a per tárgylásának felfüggesztése mellett a Pp. 155/A §-a alapján az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését. Kérelmének indokolása szerint nincs Magyarországon megfelelő szabályozás arra vonatkozóan, hogy az eredeti kereset módosítása hogyan érinti az ügyben elrendelt

soronkívüliséget.

- [17] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A Pp. 155/A. § (1) bekezdése értelmében a bíróság az Európai Bíróságelőzetes döntéshozatali eljárást az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt szabályok szerint kezdeményezheti. Az Európai Unió Működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikkének harmadik bekezdése szerint az a bíróság, amelynek határozata ellen a nemzeti jog alapján nincs jogorvoslati lehetőség, köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni, ha az általa elbírálandó ügyben valamely uniós jogi aktus értelmezésével kapcsolatos kérdés merül fel. A perbeli jogvita megítélése során nem merült fel közösségi norma értelmezését igénylő kérdés, ezért a Kúria a Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését nem tartotta indokoltnak.
- [19] Iratellenesen hivatkozott a felperes arra, hogy az alapügyben nem kapott a Pp. 104/A. § (4) bekezdésének megfelelően külön figyelmeztetést arról, hogy a Pp. 104/A. § (1) bekezdésének rendelkezése, mely szerint a törvénykezési szünet a határidőbe nem számít be, a (2) bekezdés rendelkezése alapján a per soron kívüliségére tekintettel nem alkalmazható. Amint arra az eljáró bíróságok is nyomatékosan utaltak, az alapeljárásban az elsőfokú bíróság a 27.P.26.844/2010/18. számú végzésével a Pp. 386/A. § (1) bekezdésére, 386/B. §-ára, valamint a Pp. 104/A. § (1), (2) és (4) bekezdéseire hivatkozással részletesen kioktatta a feleket arról, hogy az eljárási cselekmények teljesítésére szabott határidőket a törvénykezési szünet időszakának figyelmen kívül hagyásával kell teljesíteniük, mert a határidők a törvénykezési szünet alatt is telnek, a bíróság pedig a mulasztás jogkövetkezményeit alkalmazni köteles. Helytállóan hivatkozott arra a jogerős ítélet, hogy az ismételt tájékoztatás kötelezettségének jogszabályi alapja nincs. Arra is helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy jogi képviselőváltás esetén az új jogi képviselőnek kell tájékozódnia az ügy menetéről és az ügyben törtétekről, a bíróságnak ismételt tájékoztatási kötelezettsége nincs, azt az ítélezési gyakorlat sem támasztja alá. Az iratok áttanulmányozása alapján a felperes jogi képviselője meggyőződhetett volna arról, hogy az alapper a Pp. 386/A. § (1) bekezdése alapján kiemelt jelentőségű ügynek minősül, amelyben a Pp. 386/B. §-a szerint a soron kívüli ügyintézés elrendelése kötelező és az ennek megfelelően meg is történt.
- [20] Helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy az adott esetben a felperes által hivatkozott fegyveregyenlőség elve az ügyben eljáró bíróság és a fél viszonyában nem értelmezhető. A felperes a fegyveregyenlőség elvének sérelmét az alapeljárásból eredezteti, amelyben az alperes bíróság a felperesnek nem a perbeli ellenfele volt. Ezért a felperes a fegyveregyenlőség elvének sérelmére nem hivatkozhat eredményesen azon az alapon, hogy a jelen perben az

alperes és a felperes egyenrangú perbeli ellenfelek. Jogszabályi rendelkezés hiányában nem volt tehát elfogadható a felperesnek az az álláspontja, hogy amennyiben a perben eljáró bíróság valamely eljárási cselekményt késedelmesen tesz meg, úgy a fél mulasztása vagy késedelve esetén a perrendtartásban előírt szankció alkalmazásától is el kellene tekinteni.

- [21] A felperes által hivatkozott jogesetek az eltérő tényállás miatt a perbeli esetben nem irányadók. A hivatkozott döntések alapjául szolgáló eljárásokban a felek egyáltalán nem kaptak figyelmeztetést a bíróságtól arról, hogy a per kiemelt jelentőségű és ezért a soron kívüli elintézését élvező perben a határidők számításánál a törvénykezési szünetet nem lehet figyelembe venni (Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.558/2012/8., Kúria Pfv.I.21.831/2010/7.).
- [22] Nem sértette meg a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését, mert a perbeli jogvita megítélése a jogkérdésben való döntést és nem a bizonyítékok mérlegelését igényelte.
- [23] Mindezen túlmenően helytállóan állapította meg a jogerős ítélet azt is, hogy az alperes terhére rótt mulasztás, amely egyes eljárási cselekmények tekintetében a soron kívüli ügyekre meghatározott határidő túllépésében nyilvánult meg, és a felperes állított azon kára között, mely szerint a felülvizsgálati kérelme – a befogadása esetén – eredményes lett volna, semmilyen okozati összefüggés nincs.
- [24] Felróható magatartás hiányában jogszabálysértés nélkül utasította el a keresetet a jogerős ítélet.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [25] Ptk. 339. §, Ptk. 349. §, Pp. 104/A. §

Záró rész

- [26] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [27] A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperes köteles az államnak felhívásra megtéríteni.

Budapest, 2016. június 15.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő